

СТАНОВИШЕ

ОТ ПРОФ. Д-Р НИКОЛАЙ НИКОЛОВ МЛАДЕНОВ,
КАТЕДРА „ПЛАКАТ И ВИЗУАЛНА КОМУНИКАЦИЯ“, НХА
ПО КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА
ДЛЪЖНОСТ „ПРОФЕСОР“ В ПРОФЕСИОНАЛНО
НАПРАВЛЕНИЕ НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ
8.2. ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО (ГРАФИКА И КОМПОЗИЦИЯ)
С ЕДИНСТВЕН КАНДИДАТ ДЕСИСЛАВА ХРИСТОВА-ТОШЕВА

От биографичната справка на единствения участник в конкурса – доц. д-р Десислава Христова-Тошева всеки би заключил, че през етапите на своето професионално и творческо развитие, доцентката от специалност „Графика“ в НХА е извървяла равномерно и последователно пътя си дотук.

Но аз няма как да не отбележа, че имам и своите лични наблюдения на този процес. В нашата малка професионална общност, не е никак чудно много колеги да имат близки пътища и срещи. С Десислава се познаваме още от 8 клас на Художествената гимназия в София, впоследствие се срещнахме и в част от следването си в Академията, а накрая и като преподаватели в нея. Четвърта опорна точка в този коментар, която искам да добавя, е че бях и един от двамата рецензенти на докторския ѝ труд „Създаване на графични форми с нови качества чрез използване на съвременни фотографски и дигитални методи“ с научен ръководител

проф. Здравко Стоянов – защитена и утвърдена докторантура във ВАК през 2008 година.

Всички тези повече или по-малко важни обстоятелства и събития са предпоставка за липсата на каквото и да е съмнение в качествата на кандидата и съответно на представения за конкурса труд „Преминаване на границите – между традиция и иновация“.

Логично виждам, че Тошева е останала вярна на докторската си работа, като тук по друг начин, по-широко и най-вече в практически план доразвива тезите си за свободата в графичното изразяване, за търсенето и новаторството, което не е самоцел, а е провокирано от нуждата за по-силни и точни изразни средства на авторските идеи и послания.

Опитите ѝ да разчупи нормите, да представи изящната печетна графика, като бързо и модерно развиваща се, каквато е по други места на света, са придружени и с много въпроси и съмнения за границите между класиката и новаторството и затова докъде може да определяме нещо като изящна графика, а не просто като графично.

А дали изобщо е необходимо да имаме определения? Въпросите изникват непрестанно и търсенето на отговори и нови въпроси ще продължи. Въпросът за това как, а не какво отново се поставя, но майсторството и съвършения занаят са далеч по-постижими и не те карат да се терзаеш и самобичуваш от неудовлетвореността на „какво“ и „защо“.

Това измамно майсторство е лесно обяснимо и много характерно за изящната класическа графика, но за съжаление никак не е чуждо и на много други жанрове в нашето изкуство.

Освен обширният съпровождащ текст, който няма как да не отбележа, кандидатката представя пред нас и запомняща се основна серия тиражна графика „Една възможна реалност“, с която си дава задача да

разгледа реалността в контекста на миза, подобно на реката, която всеки момент е друга за нас. Работите от тази серия имат съвременно звучене с усещане за наситена графична структура, а същевременно сякаш са и част от минималистичната архитектура.

Представени са също и още две серии: фотогравюрите „Space“, експериментални за автора работи, но които са логично продължение на изследванията и опитите и във фототрансферите и комбинирането им с класически традиционни техники. И така заедно със дигиталната серия M45 „Звезден куп Плеяди“, колекцията изглежда завършена и с плътно звучене.

В допълнително приложените работи ще отбележа своята пристрастност към „Отворени пространства“, които макар на пръв поглед да изглеждат с опростена графичност, имат своите сложни канали на въздействие.

В тези експерименти и в натрупването на авторски и преподавателски опит са и основните ѝ приноси, наред с подобните дигитални и други похвати, прилагането им в обучението на студентите от специалност „Графика“, както и в интелигентното им систематизиране и представяне.

Няма да се спирам на останалата част от текста, който носи пояснителен характер с множество примери, технологични похвати и подробности от етапите по изграждане на фотогравюрите. Безспорно това ще е далеч по-интересно на тесните специалисти по изцяла тиражна графика.

Смятам, че рецензентите, ще разгледат и анализират творческите и най-вече технологически търсения и експерименти по-задълбочено и най-вече с професионален анализ.

За мен е важно, още веднъж да подчертая удовлетворението ми от наличието на такива колеги в Академията, които със своето свободно и

любознателно мислене, дават съвременни импулси на нашите млади колеги.

Не бих се спирал и на активната роля на кандидата в обществените и културните процеси, професионалните организации, извънаудиторната работа със студентите и множеството участия и ръководства на проекти и изложби във и извън Академията.

След всичко, макар и накратко набелязано, убедено ще подкрепя избора на доц. д-р Десислава Христова-Тошева за Академичната длъжност професор по графика и композиция в Националната художествена академия.

3 юли 2019

проф. д-р Николай Младенов